

Dlouhá historie sionistických návrhů na etnickou očistu pásma Gazy

 infokurýr.cz/n/2023/12/30/dlouha-historie-sionisticky-ch-navrhu-na-etnickou-ocistu-pasma-gazy

kurýr

30. prosince 2023

Etnické čistky neboli „transfer“ jsou nedílnou součástí rané historie sionismu a zůstaly základním rysem izraelského politického života. V poslední době byl „převod“ zaveden do hlavního proudu tím, že byl účtován jako povzbuzování k „dobrovolné emigraci“

Vysocí izraelští vůdci, včetně premiéra Binyamina Netanjahua, opět veřejně obhajují etnické čistky v pásmu Gazy. Jejich návrhy jsou prezentovány jako schémata dobrovolné emigrace, v nichž Izrael pouze hraje roli milosrdného Samaritána a nezištně zprostředkovává zahraničním vládám hledání nových domovů pro strádající a zoufalé Palestince. Ale stejně jsou to etnické čistky.

Poplachové zvony měly začít zvonit na začátku listopadu, když americký ministr zahraničí Antony Blinken a další západní politici začali trvat na tom, že nemůže dojít k „žádnému násilnému vysídlení Palestinců z Gazy“. Spíše než aby odmítli jakékoli masové odstraňování Palestinců, Blinken a kolegové namítali pouze proti opticky náročnému vyhoštění se zbraní v ruce. Možnost „dobrovolného“ vysídlení tím, že by obyvatelé pásma Gazy neměli jinou možnost než odchod, byla ostře ponechána otevřená.

Etnické čistky neboli „transfer“, jak je v izraelském jazyce známé, má dlouhý rodokmen, který sahá až do počátků sionistického hnutí na konci devatenáctého století. Zatímco první sionisté přijali slogan „Země bez lidí pro lidi bez země“, důkazy ukazují, že jejich vůdci od samého počátku věděli lépe. Přesněji řečeno, jasně pochopili, že Palestinci tvoří hlavní překážku pro zřízení židovského státu v Palestině. Je tomu tak z

prostého důvodu, že pro ně „židovský stát“ označuje stát, ve kterém jeho židovské obyvatelstvo získává a udržuje si nespornou demografickou, územní a politickou převahu.

Zadejte „převod“. Již v roce 1895 Theodor Herzl, zakladatel současného sionistického hnutí, identifikoval nutnost odstranění obyvatel Palestiny takto: „Budeme se snažit povzbudit nemajetnou populaci přes hranice tím, že pro ni zajistíme zaměstnání v tranzitu. země, zatímco jí upíráme jakékoli zaměstnání v naší vlastní zemi... vyvlastňování a odsun chudých musí být prováděny diskrétně a obezřetně. David Ben-Gurion (rozená Grünová), předseda výkonného výboru Židovské agentury pro Palestinu a pozdější první izraelský premiér, byl otevřenější. V dopise z roku 1937 svému synovi napsal: „Musíme vyhnat Araby a zaujmout jejich místo.“

Yosef Weitz, vysoký úředník Židovského národního fondu, který předsedal vlivnému výboru pro převod před a během Nakby („katastrofy“) a stal se známým jako architekt převodu, ve svém deníku v roce 1940 uvedl: „Jediné řešení je země Izrael bez Arabů. Zde není prostor pro kompromisy. Musí se všechny přesunout. Nemůže zůstat ani jedna vesnice, ani jeden kmen. Pouze tímto přesunem Arabů žijících v zemi Izrael dojde k vykoupení.“ Jeho deníky jsou plné podobných nálad.

Smyslem výše uvedeného není demonstrovat, že jednotliví sionističtí vůdci zastávali takové názory, ale že nejvyšší vedení sionistického hnutí důsledně považovalo etnické čistky Palestiny za cíl a prioritu. Iniciativy jako Transfer Committee a Plan Dalet, původně formulované v roce 1944 a popsané předním palestinským historikem Walidem Khalidim jako „hlavní plán dobytí Palestiny“, navíc ukazují, že sionistické hnutí to aktivně plánovalo. Nakba z roku 1948, během níž byly etnicky vyčištěny více než čtyři pětiny Palestinců žijících na území, které se dostalo pod izraelskou nadvládu, by proto mělo být vnímáno

jako naplnění dlouhodobé ambice a realizace klíčové politiky. Produkt designu, nikoli války (historická vánoční poznámka: palestinské město Nazaret bylo ušetřeno podobného osudu jen proto, že velitel izraelských sil, které město dobyly, kanadský Žid jménem Ben Dunkelman, neuposlechl rozkazy k vyhnání obyvatelstva a byl následující den zbaven velení).

To, že Nakba byla designovým produktem, je dále doloženo zadáním Výboru pro převody. Ty zahrnovaly nejen návrhy na vyhnání Palestinců, ale stejně tak důležitá byla aktivní opatření k zabránění jejich návratu, zničení jejich domovů a vesnic, vyvlastnění jejich majetku a přesídlení těchto území židovskými imigranty. Weitz spolu s dalšími členy výboru Eliahu Sassoonem a Ezrou Daninem 5. června 1948 předložil premiérovi Ben-Gurionovi třístránkový plán s názvem „Schéma řešení arabského problému ve Státu Izrael“. dosáhnout těchto cílů. Podle předního izraelského historika Bennyho Morrise „není pochyb o tom, že Ben-Gurion souhlasil s Weitzovým plánem“, který zahrnoval „což se rovnalo obrovskému projektu zkázy“, při němž bylo více než 450 palestinských vesnic srovnáno se zemí.

Pochopitelné zaměření na vyhnání z roku 1948 často přehlíží skutečnost, že etnické čistky zůstávají neúplné, pokud jejich obětem není zabráněno v návratu do svých domovů kombinací ozbrojených sil a legislativy a poté nahrazeny jinými. Je to odhodlání Izraele učinit vyvlastnění Palestinců trvalým, co odlišuje palestinské uprchlíky od mnoha jiných válečných uprchlíků.

Po roce 1948 Izrael rozpoutal celou řadu výmyslů, aby přesunul odpovědnost za přeměnu Palestinců na vyvlastněné uprchlíky bez státní příslušnosti na arabské státy a uprchlíky samotné. Jednalo se o tvrzení, že uprchlíci odešli dobrovolně (buď byli vyhoštěni, nebo uprchli v oprávněném teroru); že arabské rozhlasové vysílání nařídilo Palestincům uprchnout (ve skutečnosti byli povzbuzeni, aby zůstali na

místě); že Izrael provedl výměnu obyvatelstva s arabskými státy (nic takového nebylo); a bizarní argument, že protože jsou Arabové, Palestinci měli mnoho jiných států, zatímco Židé mají pouze Izrael (podle stejné logiky by Sikhové měli nárok zmocnit se Britské Kolumbie a deportovat její obyvatele buď do zbytku Kanady nebo Spojených států) . A co je důležitější, i když jsou jednotně podložené, žádná z těchto záminek neopravňuje Izrael zakázat právo palestinských uprchlíků na návrat do jejich domovů po ukončení nepřátelských akcí. Je to navíc právo, které bylo posvěceno rezolucí Valného shromáždění OSN 194 z 11. prosince 1948, která byla od té doby opakovaně potvrzena.

Etnické čistky po roce 1967

V roce 1967 Izrael obsadil zbývajících 22 procent povinné Palestiny – Západní břeh Jordánu (včetně východního Jeruzaléma) a pásmo Gazy. Vylidňování na těchto územích fungovalo jinak než v roce 1948. A co je nejdůležitější, Izrael kromě zákazu návratu Palestinců, kteří uprchli před nepřátelskými akcemi během války v červnu 1967, a povzbuzování ostatních k odchodu (například poskytováním každodenní autobusové dopravy z Gazy City to Allenby Bridge spojující Západní břeh Jordánu), provedlo sčítání v létě 1967. Jakýkoli obyvatel, který nebyl přítomen během sčítání, neměl nárok na izraelský doklad totožnosti a automaticky ztratil právo na pobyt.

V důsledku toho se počet obyvatel těchto území přes noc snížil o více než dvacet procent. Mnozí z takto vysídlených osob byli uprchlíky již od roku 1948. Například uprchlický tábor Aqbat Jabr poblíž Jericha – do roku 1967 největší na Západním břehu Jordánu – se stal virtuálním městem duchů poté, co se téměř všichni jeho obyvatelé znovu stali uprchlíky v Jordánsku. V Jordánsku skončilo tolik Palestinců z pásma

Gazy, že na předměstí Jerashe vznikl nový uprchlický tábor Gaza Camp. Okupovaná palestinská území nezískaly svou populační úroveň z roku 1967 až do počátku 80. let.

Na Západním břehu došlo také k případům hromadného vyhánění. Mezi ně patřilo město Qalqilya, které bylo dodatečně navrženo k demolici, ale do kterého se jeho obyvatelé mohli později vrátit. Ti z 'Imwas (biblické Emauzy), Bayt Nuba a Yalu v jeruzalémském výběžku Latrun měli méně štěstí. Byli vyhnáni (mnozí dnes žijí v uprchlickém táboře Qaddura v Ramalláhu), jejich vesnice byly zbořeny a připojeny k Izraeli a nahrazeny Canada Parkem, který se tak jmenoval, protože projekt byl dokončen s dary kanadské židovské komunity. Uvnitř jeruzalémského Starého města byla historická čtvrť Mughrabi, sousedící s Haram al-Sharif, okamžitě srovnána se zemí, aby uvolnila místo pro náměstí na Zdi nářků. Vzhledem k tomu, že mnoho obyvatel dostalo jen několik minut na evakuaci svých domovů, několik jich bylo zabito, když buldozery šly do práce. Podle Eitana Ben-Moshe, inženýra, který na zvěrstvo dohlížel, „vyhodili jsme trosky domů spolu s arabskými mrtvolami“.

Vylidňování prostřednictvím správního řádu

V následujících letech Izrael zaměstnával všechny druhy administrativních podvodů, aby dále snížil palestinskou populaci na Západním břehu Jordánu a v pásmu Gazy. Až do dohod z Osla z roku 1993 bylo například k opuštění okupovaného území vyžadováno výjezdní povolení od izraelské vojenské vlády. Platila pouze tři roky a poté byla každoročně obnovována na maximálně další tři roky (za poplatek) na izraelském konzulátu. Pokud Palestinec ztratil výjezdní povolení nebo neobnovil výjezdní povolení před vypršením jeho platnosti z jakéhokoli důvodu (včetně byrokratického přetahování nohou), nemohl zaplatit poplatek za obnovení nebo se nevrátil do Palestiny před vypršením jeho platnosti, Palestinci automaticky ztratili

právo na pobyt. Odděleně Izrael v průběhu let deportoval řadu aktivistů a komunitních vůdců, především do Jordánska a Libanonu. Na přelomu 60. a 70. let také vyhostila Palestince z Gazy obviněné z odporu proti okupaci spolu s jejich rodinami do zajateckých táborů na okupovaném Sinajském poloostrově. Mezi těmi, kteří tam trávili čas, byl ikonický palestinský vůdce Haidar Abdel-Shafi.

Obzvláště pozoruhodný případ administrativních deportací nastal v roce 1992 poté, co izraelské speciální jednotky zpackaly operaci na záchranu izraelského vojáka, kterého zabavilo Hamás, aby ho vyměnil za svého vězněného vůdce Shaikha Ahmada Yasina. Izraelský premiér Jicchak Rabin nařídil souhrnnou deportaci přibližně 400 Palestinců, z nichž mnozí byli vězňami napojenými na Hamás a Islámský džihád (PIJ), nikdo nebyl obviněn z účasti na incidentu, který vedl k Rabinovu šílenému vzteku.

Na rozdíl od předchozích deportací, které byly považovány za trvalé, se jednalo o jednoleté a dvouleté období. Ve svém spěchu provést deportace pod rouškou noci Izrael vyhnal řadu Palestinců, kteří nebyli na jeho seznamu, a nechal za sebou ostatní, kteří tam byli. Netřeba dodávat, že hromadné vyhoštění jako vždy v podobných věcech po drobných úpravách schválil izraelský Nejvyšší soud. Mimo jiné rozhodl, že se nejedná o hromadnou deportaci, ale o soubor individuálních deportací. Možná ještě důležitější je, že deportovaní uvízli v nehostinné zemi nikoho, Marj al-Zuhur, protože Libanon odmítl usnadnit deportace

jejich přijetím. Během jejich nedobrovolného pobytu v Marj al-Zuhur přicházela pomoc především od Hizballáhu a právě v tomto období se vztahy mezi Hamasem, PIJ a Hizballáhem upevnily.

Strategie Izraele „zeslabit“ obyvatelstvo Gazy

Vzhledem k tomu, že se v posledních letech zaměřují na zesílené kampaně etnických čistek na Západním břehu Jordánu, často se zapomíná, že po celá desetiletí bylo primárním cílem vylidňování Pásmo Gazy, zejména jeho uprchlická populace, která tvoří přibližně tři čtvrtiny obyvatelé území. Ještě předtím, než Izrael v roce 1967 obsadil Gazu, pravidelně prosazoval iniciativy k dosažení „ztenčení“ své uprchlické populace s destinacemi až do vzdálených oblastí jako Libye a Irák. Ne nadarmo se izraelské vůdci cítili nepříjemně z přítomnosti tolika etnicky očištěných Palestinců v docházkové vzdálenosti od jejich bývalých domovů. Po roce 1967 podpořila palestinskou emigraci z pásma Gazy nejen do zahraničí, ale i na Západní břeh Jordánu.

„Přesun“, často prezentovaný jako povzbuzení k dobrovolné emigraci, buď poskytnutím materiálních pobídek, nebo znemožněním podmínek života, se v izraelském politickém životě prosazuje stále více.

V roce 1969 Izrael dokonce vymyslel plán, jak poslat 60 000 Palestinců z pásma Gazy do Paraguaye s nabídkami lukrativního zaměstnání. Plán byl vyjednáán mezi paraguayským vojenským diktátorem Alfredem Stroessnerem a Mossadem, izraelskou zahraniční zpravodajskou službou. Bylo samozřejmě čistě náhodné, že krátce poté Mossad zjistil, že již nemá prostředky na lov nacistických uprchlíků v Paraguayi, která byla jednou z jejich oblíbených destinací. Tento plán byl přerušen, když několik jeho obětí, když si uvědomily, že příslib nového života v pohodlí byl jen podvod, zastřelilo izraelskou ambasádu v Asunciónu a zabilo jednoho z jejích zaměstnanců.

„Přesun“ a Gaza dnes

V následujících desetiletích se „transfer“, často prezentovaný jako povzbuzení k dobrovolné emigraci, buď poskytnutím materiálních pobídek, nebo znemožněním podmínek života, stal se stále více hlavním proudem v izraelském politickém životě. V roce 2019 například „vysoký vládní úředník“, citovaný izraelským listem *Ha'aretz*, vyjádřil ochotu pomoci Palestincům emigrovat z pásma Gazy.

Masové vyhánění si také získává svůj podíl stoupců a je to pozice, která je dnes zastoupena v rámci izraelské koaliční vlády. Stejně jako myšlenka, že „transfer“ by měl zahrnovat palestinské občany Izraele – například Avigdor Lieberman, který byl před několika lety izraelským ministrem obrany, je zastáncem nejen vyprázdnění Západního břehu a pásma Gazy od Palestinců, ale také zastáncem toho, aby se zbavil i palestinských občanů Izraele. Jak by se dalo očekávat od ministra, který měl na starosti izraelskou armádu, je také zastáncem „sekání hlavy“ neloajálním palestinským občanům Izraele „sekerou“.

Na tomto pozadí Izrael viděl útoky ze 7. října nejen jako hrozbu, ale také jako příležitost. Izraelští političtí a vojenští vůdci, posílení bezpodmínečnou podporou USA a Evropy, okamžitě začali prosazovat přesun palestinského obyvatelstva Gazy do pouště Sinaj. Návrh byl nadšeně přijat Spojenými státy a zejména ministrem zahraničí Antonym Blinkenem. Beznadějně mimo svou hloubku, pokud jde o Blízký východ, jako vždy se zdá, že skutečně věřil, že by mohl naverbovat nebo tlačit na arabské klientské režimy Washingtonu, aby se izraelské přání stalo skutečností. Vzhledem k ekonomickým potížím egyptského silného muže Abdelfattáha al-Sísího, dopadu skandálu Menendez a blížícím se egyptským prezidentským volbám mu washingtonská echo komora navrhla, že bude potřebovat pouze půjčku MMF, odpuštění dluhů a příslib odvedte Menendeze, aby přivedl Káhiru

na palubu. Jako často, když jde o Blízký východ, Blinken, vyzbrojený pouze nejnovějším seznamem přání Izraele, neměl tušení, že jeho neslušný návrh bude kategoricky odmítnut, v první řadě Egyptem.

„Přesun“ jako „dobrovolná emigrace“

Záložní pozice je opozice vůči „násilnému přemístění“ na hrotu zbraně, zatímco cokoli jiného je férová hra. To zahrnuje zmenšení pásma Gazy na trosky během možná nejintenzivnějšího bombardování v historii ; genocidní útok na celou společnost, který zabil civilisty bezprecedentně rychlým tempem; záměrné zničení celé civilní infrastruktury, včetně cíleného vyhlazení jejích sektorů zdravotnictví a vzdělávání; nejvyšší podíl domácností v hladové krizi, jaký byl kdy celosvětově zaznamenán, a reálná vyhlídka předem promyšleného hladomoru; přerušení dodávky vody a elektřiny vedoucí k akutní žízni, rozsáhlé spotřebě nepitné vody a ukončení čištění odpadních vod; a podpora prudkého nárůstu infekčních chorob. Jeden izraelský voják již zemřel na plísňovou infekci způsobenou kolapsem hygieny, kterou pomáhal vyvolat v pásmu Gazy. Kolik Palestinců pohltily podobné nemoci, nevíme, ale lze důvodně předpokládat, že zvláště těžce jsou postiženy děti a starší lidé.

Jinými slovy, pokud se zoufalí Palestinci snaží uprchnout z tohoto sedmého kruhu pekla, aby si zachránili kůži, považuje se to za dobrovolnou emigraci – jejich volbu. Pokud nemohou zůstat v pásmu Gazy, protože Izrael ho učinil nevhodným pro lidské obydlí pomocí amerických zbraní, bude to dobrovolná volba, která bude respektována. A USA a Izrael jsou zde jen proto, aby pomohly, stejně jako matka Tereza, odhodlaná pomoci každému z nich, ať se jim to líbí nebo ne.

Danny Danon, člen parlamentu, který byl dříve izraelským vyslancem při OSN (chlápek, který zní jako Elmer Fudd), nedávno uvedl masové vysídlení Syřanů na více břehů během posledního desetiletí jako

příklad, který je třeba napodobit. „I když každá země obdrží deset tisíc, dvacet tisíc Gazanů, je to významné.“

Na otázku o Danonově návrhu na setkání Likudu na Štědrý den Netanjahu odpověděl: „Pracujeme na tom. Naším problémem je [najít] země, které jsou ochotny [je] absorbovat.“

Jak uvedl úvodník izraelských novin *Ha'aretz* 27. prosince: „Izraelští zákonodárci stále prosazují přesun pod rouškou humanitární pomoci.“

Aby nebyli politici překonáni, vydal *Jerusalem Post* článek s názvem „Proč je stěhování na Sinajský poloostrov řešením pro Palestince z Gazy“.

„Sinai,“ nadchl se její autor Joel Roskin, „zahrnuje jedno z nejvhodnějších míst na Zemi, které lidem v Gaze poskytne naději a mírovou budoucnost.“

Nikoli jednotliví obyvatelé Gazy, ale „lidé z Gazy“. Je pozoruhodné, že takové návrhy důsledně berou jako samozřejmost, že odcházející se už nikdy nevrátí. Člověk čeká se zatajeným dechem, protože se očekává, že Evropská unie na tyto výzvy k masovému vyhoštění zareaguje dalším vyšetřováním palestinských učebnic.

I když jsou etnické čistky sionistické/izraelské ideologii a praxi od samého počátku vlastní, mají i odvrácenou stránku: vyhnání Palestinců v roce 1948 rozšířilo konflikt mezi sionistickým hnutím a Palestinci do regionálního, arabského izraelský. Druhá Nakba, kterou Izrael v současnosti působí v pásmu Gazy, se podobně jeví na dobré cestě k podnícení obnovení nepřátelství na Blízkém východě.

Důležité je, že Nakba z roku 1948 neporazila Palestince, kteří zahájili svůj boj z exilových táborů, z nichž nejprominentnější jsou ti v pásmu Gazy. Předpokládat, že vyhnání Palestinců z pásma Gazy povede k jinému výsledku, by vyžadovalo Blinkenovu hloupost.

*Úvodní fotografie: YOSEF WEITZ (VPRAVO UPROSTŘED),
„ARCHITEKT TRANSFERU“ S JICCHAKEM RABINEM A HAIMEM
LASKOVEM V YAKIRSKÉM LESE V OBLASTI NAQAB. (FOTO:
WIKIMEDIA COMMONS)*

INFOKURÝR